

A בס"ד

Intro

Welcome to Masechta סנהדרין which discusses the functions and regulations of Bais Din.

Today we will learn בע"ה of סנהדרין דף ב

Some of the topics we will learn about include.

Our Mishnah elaborates on the various cases that are brought before each type of Bais Din.

There are three levels of Bais Din

1.

דיני ממונות

בשלשה

The lowest Bais Din consists of three judges, and is designated to handle all types of monetary issues.

דיני נפשות

בעשרים ושלשה

A higher Bais Din consisted of twenty-three judges, also known as סנהדרין קטנה and was designated to handle life and death issues.

בית דין

של שבעים ואחד

The highest Bais Din consisted of seventy-one judges, also known as סנהדרין גדולה and was designated to handle the most important issues.

B The Machlokes regarding

הודאות והלוואות בשלשה

Whether מדאורייתא a general monetary issue such as a loan requires a Bais Din of three judges, or even one judge is sufficient?

And the same Machlokes regarding

שנים שדנו

If only two judges decided on a monetary issue, whether the decision is void or valid;

The distinction between a Bais Din of

שלשה מומחין, three expert judges; and

שלשה הדיוטות, three amateur judges;

גזילות וחבלות

בעי מומחין

A case of theft or injury can only be handled by מומחין.

However,

הודאות והלוואות

אפילו בהדיוטות

A general monetary case of a loan can be handled even by הדיוטות.

מומחין

טעו לא ישלמו

If מומחין issued an erroneous decision, they are not obligated to reimburse the innocent party. However,

הדיוטות

טעו ישלמו

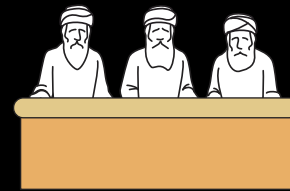
If הדיוטות issued an erroneous decision, they are obligated to reimburse the innocent party.

A

Functions Regulations of

בית דין

דיני ממונות
בשלשה

דיני נפשות
בעשרים ושלשה

בית דין
של שבעים ואחד

B

The Machlokes regarding
הודאות והלוואות
בשלשה

גזילות וחבלות
בעי מומחין

הדיוטות
טעו
ישלמו

מומחין
טעו
לא ישלמו

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

דיני ממונות
בשלשה

A monetary case requires a Bais Din of three judges.

גזילות וחבלות
בשלשה

A case of theft or injury also requires three judges.
The remainder of the Mishnah will be discussed in the subsequent Dafim.

1

2 The Gemara begins and asks:

אטו גזילות וחבלות

לאו דיני ממונות נינהו

Why does the Mishnah mention גזילות וחבלות and דיני ממונות separately?

גזילות וחבלות are also considered דיני ממונות as the victim seeks monetary compensation from the perpetrator?

רבי אבהו explains

מה הן קתני

מה הן דיני ממונות גזילות וחבלות

The Mishnah indeed refers to one category and is written in a way of explanation, as follows:

The Halachah of

דיני ממונות

בשלשה

Applies only to

גזילות וחבלות

אבל הודאות והלוואות לא

But does not apply to a general monetary issue, such as the testimony of the borrower's admission to a loan, or of the actual loan;

And the Gemara continues to explain:

וצריכא

The Mishnah needed to mention both terms

דיני ממונות

And

גזילות וחבלות

Because

אי תנא דיני ממונות

הוה אמינא דאפילו הודאות והלוואות

Had the Mishnah only mentioned the general term דיני ממונות, we would have assumed that הודאות והלוואות are also included. Therefore

תנא גזילות וחבלות

ואי תנא גזילות וחבלות

הוה אמינא הוא הדין דאפילו הודאות והלוואות

Had the Mishnah only mentioned even the more specific term גזילות וחבלות, we still would have assumed that הודאות והלוואות are also included, but the Mishnah mentioned only גזילות וחבלות merely because they are the source for שלשה, the requirement of a Bais Din of three judges.

Therefore, the Mishnah needed to mention both

דיני ממונות

And

גזילות וחבלות

To teach that the Mishnah's Halachah does not apply to הודאות והלוואות;

2

The Gemara begins and asks:

**אטו גזילות וחבלות
לאו דיני ממונות נינהו?**

Why does the Mishnah mention גזילות וחבלות and דיני ממונות separately?

דיני ממונות are also considered גזילות וחבלות as the victim seeks monetary compensation from the perpetrator?

Rabbi Abahu explains...

מה הן קתני:

**מה הן דיני ממונות
גזילות וחבלות**

The Halachah of דיני ממונות בשלשה applies only to גזילות וחבלות

אבל הודאות והלוואות לא

But does not apply to a general monetary issue, such as the testimony of the borrower's admission to a loan, or of the actual loan

The Gemara continues to explain

וצריכא

The Mishnah needed to mention both terms גזילות וחבלות and דיני ממונות

Because...

**ואי תנא
גזילות וחבלות
הוה אמינא
הוא הדין דאפילו
הודאות והלוואות**

We would have thought the Mishnah mentioned only גזילות וחבלות because they're the source for שלשה

**אי תנא
דיני ממונות
הוה אמינא
דאפילו
הודאות והלוואות**

We would have assumed הודאות והלוואות are also included

3 And the Gemara proceeds with two explanations of how גזילות וחבלות are different than הודאות והלואות:

1.
 גזילות וחבלות and הודאות והלואות holds that both רבי אבהו require שלשה, a Bais Din of three judges, as he says elsewhere
 שנים שדנו דיני כמונות
 לדברי הכל אין דיניהם דין
 All agree that if only two judges decided a monetary issue, their decision is void.

However, there is a difference as follows:

גזילות וחבלות
 בעי מומחין
 הודאות והלואות
 לא בעי מומחין

A case of theft or injury requires three expert judges, and cannot be decided by amateur judges.

However, a case of a general loan does not require expert judges, and can be decided even by three amateur judges.

As the Gemara explains, the Pasuk from which both שלשה and מומחין are derived refers to a שומר חנם, a voluntary guardian;

And the Pasuk there first states

ונקרב בעל הבית אל האלהים
 אם לא שלח ידו במלאכת רעהו

Which is a claim of גזילה;

And the Pasuk then states

'על כל דבר פשע וגו'
 'אשר יאמר כי הוא זה וגו'
 ישלם שנים לרעהו

And although the פרשה there discusses a שומר, the words כי refer to הלוואה, to one who is a שומר במקצת, one who admits to part of a loan.

3 The Gemara explains how הודאות והלואות are different than גזילות וחבלות:

1

holds that both רבי אבהו

גזילות וחבלות
 בשלשה
 הודאות והלואות
 בשלשה

As he says elsewhere

שנים שדנו דיני ממונות
 לדברי הכל אין דיניהם דין

However, there is a difference

גזילות וחבלות
 בעי מומחין
 הודאות והלואות
 לא בעי מומחין

As the Gemara explains

מומחין and שלשה
 are derived from שומר חנם:

ונקרב בעל הבית אל האלהים
 אם לא שלח ידו במלאכת רעהו

על כל דבר פשע וגו'

אשר יאמר כי הוא זה וגו'
 ישלם שנים לרעהו

גזילה

לוואה

מומחין במקצת

4 And רבי אבהו holds
עירוב פרשיות כתוב כאן
Two topics were combined here.
Therefore, all the Halachos of שומרין also apply to הודאות
והלוואות, and
מדאורייתא
הודאות והלוואות
בעי שלשה מומחין
Even a loan requires three expert judges.
However, the חכמים initiated that
הודאות והלוואות
לא בעי מומחין
ואפילו בשלשה הדיוטות
A loan does not require expert judges, and even three
amateur judges are sufficient, because as רבי חנינא says
elsewhere;
כדי שלא תנעול דלת בפני לווין
The חכמים were lenient so that people would not refrain
from lending money to those in need out of concern that if
he has difficulty collecting later on, he may not find מומחין
to take on his case and will lose his money.

The Gemara explains however, that a Bais Din of שלשה
does not have the full status of מומחין, in that
מומחין
אם טעו לא ישלימו
However,
הדיוטות
אם טעו ישלימו
If the הדיוטות issued an erroneous decision, they are obligated
to reimburse the innocent party, even though מומחין are
exempt, because if we were to say
הדיוטות
אם טעו לא ישלימו
כל שכן אתה נועל דלת בפני לווין
This would surely cause people to refrain from lending
money, out of concern that if the הדיוטות will issue an
erroneous decision against the מלוה, they will not be
obligated to reimburse him and he will lose his money.

רבא says that accordingly we can even say
תרתני קתני
The Mishnah does refer to two categories and
דיני ממונות דהיינו הודאות והלוואות
בשלשה הדיוטות
However
גזילות וחבלות
בשלשה מומחין

4

רבי אבהו holds
עירוב פרשיות כתוב כאן
Therefore,
all the Halachos of שומרין
also apply to הודאות והלוואות:

**מדאורייתא
הודאות והלוואות
בעי שלשה מומחין**

However,
the חכמים initiated that
**הודאות והלוואות
לא בעי מומחין
ואפילו בשלשה הדיוטות**

Because as רבי חנינא says elsewhere;
כדי שלא תנעול דלת בפני לווין

But שלשה הדיוטות
do not have the full status of מומחין:

הדיוטות אם טעו ישלימו	מומחין אם טעו לא ישלימו
<i>כא שק אתה נועל דלת בפני לווין</i>	

רבא says that accordingly
we can even say תרתני קתני

גזילות וחבלות בשלשה מומחין	דיני ממונות דהיינו הודאות והלוואות בשלשה הדיוטות
---------------------------------------	---

5

2. The Gemara in the next Daf offers another explanation of the Mishnah based on a second opinion regarding הודאות והלואות בשלשה

רב אחא בריה דרב איקא says הודאות והלואות מדאורייתא חד נמי כשר For a general monetary issue such as a loan even one judge is sufficient, because the Pasuk states בצדק תשפוט עמיתך The word תשפוט is singular and implies even one judge.

And as Rashi explains, regarding the Pasuk זה כי הוא זה holds אין עירוב פרשיות כתוב כאן The Pasuk refers to a שומר but not to a הלואה.

However, the חכמים initiated that הודאות והלואות בשלשה Three judges are required משום יושבי קרנות Because of a concern that they will choose one judge who is not knowledgeable in monetary laws and he will decide erroneously. Therefore, the חכמים initiated שלשה, because אי אפשר דלית בהו חד דגמיר Among three people, there will certainly be one person who studied דיני ממונות.

However, according to רב אחא בריה דרב איקא as well, שלשה do not have the full status of מומחין, and therefore אם טעו ישרימו Because if we were to say טעו לא ישרימו כ"ש דנפשי יושבי קרנות This would cause people not to study דיני ממונות as they won't be held accountable for an erroneous decision.

And accordingly, the Mishnah is understood as follows: דיני ממונות דהיינו הודאות והלואות מדרבנן בשלשה However גזילות וחבלות מדאורייתא בשלשה

5

2

holds רב אחא בריה דרב איקא הודאות והלואות

מדרבנן בשלשה

מדאורייתא חד נמי כשר

מלמ יושבי קרנות They initiated שלשה, because אי אפשר דלית בהו חד דגמיר

בצדק תשפוט עמיתך בצדק תשפוט is singular and implies even one judge

But שלשה הדיוטות do not have the full status of מומחין:

הדיוטות אם טעו ישרימו

מומחין אם טעו לא ישרימו

Because if we were to say טעו לא ישרימו כ"ש דנפשי יושבי קרנות

And accordingly, the Mishnah is understood as follows:

גזילות וחבלות מדאורייתא בשלשה

דיני ממונות דהיינו הודאות והלואות מדרבנן בשלשה

6 And the Gemara explains that the practical difference between רבא and רבא דרב איקא lies in שמואל's Halachah of שנים שדנו דיניהן דין אלא שנקראו בית דין חצוף. If only two judges decided a monetary issue, their decision is valid, but they are called an impudent Bais Din.

According to רבא who holds מדאורייתא הודאות והלואות בעי שלשה

לית ליה דשמואל He disagrees with שמואל and holds that even בדיעבד the decision of שנים is void.

However, according to רבא בריה דרב איקא who holds מדרבנן הודאות והלואות בעי שלשה

אית ליה דשמואל He agrees with שמואל that בדיעבד the decision of שנים is valid, because מדאורייתא even one judge is enough.

And their Machlokes is as follows:

According to רבא ורבי אבהו, מדאורייתא We need שלשה מומחין

And the Chachamim were מיקל, they were lenient, and removed the requirement of מומחין, but left the requirement of שלשה מדאורייתא

According to רב אחא בריה דרב איקא, מדאורייתא חד נמי כשר

And the Chachamim were מחמיר, they were stringent, and required שלשה מדרבנן

6 The practical difference between רבא בריה דרב איקא and רבא

רבא בריה דרב איקא: מדרבנן הודאות והלואות בעי שלשה אית ליה דשמואל	<p>שמואל:</p> <p>שנים שדנו דיניהן דין אלא שנקראו בית דין חצוף</p>	רבא: מדאורייתא הודאות והלואות בעי שלשה אית ליה דשמואל
---	--	--

And their Machlokes is as follows:

רב אחא בריה דרב איקא: מדאורייתא חד נמי כשר מדרבנן שלשה מחמיר	<p>רבא ורבי אבהו: מדאורייתא שלשה מומחין מדרבנן שלשה הדיוטות</p>	איקא
---	---	------